

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра соціології та політології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Теорія міжнародних відносин»

Статус дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2017

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна інформація» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 20 с.

Розробники:

Требін Михайло Петрович – завідувач кафедри соціології та політології, доктор філософських наук, професор; Клімова Галина Павлівна – професорка кафедри соціології та політології, докторка філософських наук, професорка.

Гарант освітньої програми
Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри соціології та політології
(протокол № 4 від 28 листопада 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри
соціології та політології
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри Требін Михайло Петрович

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми лекційних і практичних занять.....	11
5.1. Теми лекційних занять.....	11
5.2. Теми практичних занять.....	12
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	13
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна інформація» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини» Спеціальність – 293 «Міжнародне право» Спеціалізація – «Міжнародне право» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	за вибором студента	за вибором студента	
Модулів – 2		Рік підготовки: 3–4	Рік підготовки: 3–4	
Загальна кількість годин – 150		5–8 семестр	5–8 семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 4-6.		Лекції	Лекції	
		24 год.	4 год.	
		Практичні заняття	Практичні заняття	
		26 год.	8 год.	
		Самостійна робота	Самостійна робота	
		100 год.	138 год.	
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань: <i>icnium</i>	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань: <i>icnium</i>	

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти щодо сутності, природи, специфіки та закономірностей функціонування міжнародної інформації, а також надання знань про методику та конкретні технології інформаційно-аналітичної діяльності в сфері міжнародних відносин,

міжнародного права, способи та форми пошуку, отримання, здобування, накопичення, первинної обробки й глибокого перетворення відповідної міжнародної інформації; формування професійних знань у сфері розвитку національного інформаційного простору та ефективного позицювання національних інтересів України в міжнародному інформаційному просторі

Завдання:

- формування у здобувачів вищої освіти поглибленої системи теоретичних знань щодо змісту основних концепцій, доктрин, понять, категорій та термінів, які дозволяють аналізувати, інтерпретувати та з'ясувати природу міжнародної інформації;
- опанування методами і технологіями досліджень міжнародної інформації;
- оволодіння особливостями інформаційно-аналітичної діяльності в дослідженні міжнародних відносин і міжнародного права;
- розуміння стану, тенденцій та перспектив розвитку інформаційної безпеки держави;
- створення навичок самостійно інтерпретувати міжнародну інформацію щодо закономірностей розвитку системи міжнародних відносин, міжнародного права.

Пререквізити: «Історія міжнародного права», «Країнознавство», «Філософія», «Соціально-політичні студії».

Кореквізити: «Історія європейської інтеграції», «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародне публічне право».

Постреквізити: «Право Європейського Союзу», «Право міжнародної відповідальності», «Основи геополітики», «Право міжнародних організацій», «Право міжнародної безпеки», «Дипломатичний протокол і етикет», «Правове регулювання відносин України з Європейським Союзом», «Європейський Союз в міжнародних відносинах», «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

РН 1. Розуміти сутність, зміст, структуру та функції міжнародної інформації, її зв'язок з міжнародним правом.

РН 2. Аналізувати особливості і тенденції розвитку інформаційного суспільства.

РН 3. Використовувати різні методологічні підходи для дослідження процесів інформатизації сучасного суспільства.

РН 4. Визначати й використовувати різні методи управління інформаційними потоками в міжнародних відносинах.

РН 5. Аналізувати практику реалізації міжнародної інформаційної політики на глобальному, регіональному (європейському) та національному рівнях.

РН 6. Використовувати системний підхід в аналізі міжнародної інформації.

РН 7. Збирати й аналізувати інформацію з національних і міжнародних джерел стосовно стану розвитку світової спільноти, світової системи міжнародних відносин і міжнародного права.

РН 8. Узагальнювати міжнародну інформацію для аналізу та кваліфікації соціально-політичних процесів макро- і мікрорівня (глобальних, регіональних, національних тощо).

РН 9. Демонструвати здатність приймати вмотивовані рішення в інформаційно-аналітичній діяльності на основі використання знань щодо методів і способів ведення інформаційних війн.

РН 10. Аналізувати ступінь розвитку національних інформаційних ресурсів, інформаційної інфраструктури, інформаційних потоків, нормативно-законодавчої бази як складових інформаційного простору України.

РН 11. Визначати місце і роль України в сучасних міжнародних інформаційних процесах.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

ЗК 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно.

ЗК 11. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.

ЗК 12. Здатність визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб.

ЗК 13. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.

ЗК 14. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності відповідно до соціальних статусів и модусів.

Спеціальні компетентності:

СК 3. Знання і розуміння процесів впливу міжнародного права на функціонування міжнародного співтовариства, взаємодії норм міжнародного права з іншими нормативними міжнародними системами.

СК 8. Здатність тлумачити міжнародно-правові звичаї, міжнародні договори, односторонні міжнародно-правові акти держав, резолюції міжнародних міжурядових організацій та міжнародних міжурядових конференцій.

СК 21. Здатність вести дипломатичне листування.

СК 22. Здатність працювати з міжнародними документами (договорами, актами міжнародних організацій тощо), аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.

СК 23. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, розробляти міжнародно-правову позицію в інтересах держави.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного права.

ПРН 19. Аналізувати й оцінювати обставини справи, кваліфікувати правовідносини.

ПРН 23. Демонструвати здатність до праці в міжнародно-правовому контексті.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ІНФОРМАЦІЇ

Тема 1. Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації

Предмет, поняття та структура міжнародної інформації. Проблема виникнення та розвитку самостійної наукової дисципліни «Міжнародна інформація» як найдинамічнішої галузі досліджень інформації та теорії міжнародного права. Процес безперервного зростання інформації в соціальному та технічному прогресі, вирішенні глобальних проблем. Зміст діяльності фахівця з міжнародної інформації. Міжнародна конвенція «Про доступ до інформації та участь громадян у прийнятті рішень у сфері навколошнього середовища». Загальна оцінка інформаційного вибуху, його основні етапи, причини та наслідки. Джерела інформації: види та класифікація. Міжнародна інформація: поняття, зміст і функції. Міжнародні відносини в галузі інформації. Інформаційний продукт та інформаційні послуги в контексті міжнародних відносин. Міжнародна інформаційна діяльність. Доступ до інформації в розвинених країнах Європи, США і Канади. Світовий інформаційний ринок.

Тема 2. Інформаційне суспільство

Поняття «інформаційне суспільство». Концепції глобального інформаційного (постіндустріального) суспільства Д. Белла, Зб. Бжезінського, Й. Масуди, М. Кастельса, Д. Нейсбіта, Е. Тоффлера та ін. Основні критерії та ознаки інформаційного суспільства. Становлення і розвиток інформаційного суспільства, його об'єктивні основи розвитку та взаємодії з сучасними інформаційними і телекомунікаційними технологіями. Інформаційне середовище: суть та основні поняття. Види предметних сфер інформаційного середовища. Поняття інформаційного права. Основні принципи інформаційного

права і їх класифікація. Роль інформаційного права і інформаційного законодавства в сучасному інформаційному суспільстві. Роль органів влади у формуванні інформаційного суспільства. Правове забезпечення розвитку інформаційного суспільства: Окінавська Хартія глобального інформаційного суспільства. Документи Ради Європи, ЮНЕСКО, ООН про основні напрямки реалізації переходу до інформаційного суспільства. Передумови переходу України до інформаційного суспільства. Особливості і можливі шляхи розбудови інформаційного суспільства в Україні. Оцінка результатів руху до інформаційного суспільства.

Тема 3. Інформаційні ресурси та інформаційні потреби

Поняття та класифікація інформаційних ресурсів. Інформаційна потреба: сутність та її місце в ієрархії соціальних потреб. Співвідношення інформаційної потреби з інформаційними інтересами та інформаційним запитом. Види інформаційних потреб. Динаміка інформаційних потреб та фактори їх розвитку. Основні методи дослідження інформаційних потреб. Інформаційна продукція та інформаційні послуги. Основні категорії споживачів інформації. Інформаційна культура споживачів інформації. Світова практика інформаційної освіти.

Тема 4. Технології міжнародної інформації

Технології трансляції новин в міжнародних відносинах. Особливості передачі міжнародної аналітики. Технології проведення оглядів різних міжнародних аналітичних агентств. Інтернет як фактор міжнародних відносин, технології передачі міжнародної інформації через Інтернет. Технології управління інформацією. Технологія управління «прикладними» технологіями – інформаційні мегатехнології. Технології управління інформаційним ресурсом. Сучасні міжнародні інформаційні системи. Головні технологічні та технічні бази інформаційних систем. Правовий аспект діяльності міжнародних інформаційних систем. Класифікація та архітектура міжнародних інформаційних систем.

Тема 5. Добування й обробка документів міжнародної інформації

Поняття документу в міжнародній інформації. Методика проведення інформаційного пошуку документів. Специфіка формування міжнародної бази та підготовка інформаційно-аналітичного документу. Методика розробки аналітичних прогнозів у міжнародних відносинах. Методи аналітико-синтетичної обробки міжнародної інформації. Методи аналізу документів. Формування підсумкового документу. Призначення й вимоги до оформлення документів різного призначення в міжнародній інформації. Класифікація документів.

Модуль 2. МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 6. Міжнародна інформаційна діяльність

Міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями. Мета та функції міжнародної інформаційної діяльності. Міжнародні договори й угоди в галузі інформації. Роль міжнародної інформації в системі ООН. Діяльність Комітету ООН з інформації. Основні функції Департаменту суспільної інформації ООН. Діяльність інформаційних центрів ООН. Інформаційна діяльність ООН на сучасному етапі. Роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем. Інформаційна діяльність світових та регіональних міжнародних організацій.

Тема 7. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародному праві

Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародному праві. Формулювання основних завдань міжнародної інформаційно-аналітичної роботи. Теорія операцій інформаційно-аналітичної роботи. Сутність та значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені. Типологія та загальна характеристика світових інформаційно-аналітичних центрів. Етапи становлення «фабрики думок». Основні функції та методи діяльності сучасних «мозкових центрів». Основні тенденції розвитку сучасних інформаційно-аналітичних центрів. Проблеми формування вітчизняних «фабрик думок». Тенденції у розвитку «мозкових центрів» в Україні. Головні завдання та функції інформаційно-аналітичної роботи в міжнародному праві.

Тема 8. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку

Феномен комунікаційного процесу. Поняття масової інформації. Структура і функції ЗМІ. Поняття публічної сфери та її формування в умовах України. Ринковий характер мас-медіа. Суспільні функції ЗМІ. Роль міжнародного права в діяльності сучасних мас-медіа. Громадські медіа як альтернатива. Інтернет-журналістика та Інтернет-активізм. Методи аналізу при проведенні комунікативних кампаній. Концепція засобів комунікації Н. Лумана. Концепція комунікативної раціональної влади Ю. Габермаса. Комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса. Феномен Паблік Рілейшнз (PR) у сучасному суспільстві. Поняття «Паблік Рілейшнз». Дві складові PR. Паблік Рілейшнз як функція управління та його зв'язок з маркетингом і брендінгом. Базові цілі у сфері PR-діяльності. Відмінності PR від пропаганди.

Тема 9. Інформаційні війни

Виникнення терміну «інформаційна війна». Стратегічне інформаційне протиборство. Завдання і мета інформаційних війн. Методи і способи ведення інформаційних війн. Історія розвитку технологій ведення інформаційної війни. Покоління сучасних інформаційних війн. Види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережева війна, ідеологічна диверсія,

радіоелектронна боротьба тощо. Форми ведення інформаційної боротьби у сучасних інформаційних війнах. Інформаційна війна та майбутнє України.

Тема 10. Інформаційна безпека

Поняття та сутність інформаційної безпеки країни. Механізм забезпечення національної інформаційної безпеки. Державна політика України в сфері національного інформаційного простору. Національні інтереси в інформаційній сфері. Політика формування національного інформаційного простору. Інформаційна безпека у сучасному світі. Стратегія інформаційної безпеки. Власники інформації, що захищається. Класифікація інформації за ступенем її таємності. Безпека інформації в комерційних мережах. Міжнародний аспект захисту інформації.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма			Заочна форма				
	Усього	У тому числі		Усього	У тому числі		Л	ПЗ
		Л	ПЗ		СРС			
Модуль 1. Загальна теорія інформації								
Тема 1. Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації	14	2	2	10	18	2	2	14
Тема 2. Інформаційне суспільство	16	4	2	10	14			14
Тема 3. Інформаційні ресурси та інформаційні потреби	17	2	4	11	16		2	14
Тема 4. Технології міжнародної інформації	14	2	2	10	13			13
Тема 5. Добування й обробка документів міжнародної інформації	14	2	2	10	14			14
<i>Разом</i>	75	12	12	51	75	2	4	69
Модуль 2. Міжнародна інформаційно-аналітична діяльність								
Тема 6. Міжнародна інформаційна діяльність	16	2	2	10	18	2	2	14

Тема 7. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародному праві	12	2	2	10	14			14
Тема 8. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	12	2	2	9	13			13
Тема 9. Інформаційні війни	12	4	4	10	14			14
Тема 10. Інформаційна безпека	12	2	4	10	16		2	14
<i>Разом</i>	75	12	14	49	75	2	4	69
Усього годин / кредитів ECTS	150/5	24	26	100	150/5	4	8	138

5. Теми лекційних і практичних занять

5.1. Теми лекційних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Загальна теорія інформації			
Тема 1. Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації	1. Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації	2	2
Тема 2. Інформаційне суспільство	2.1. Концепції інформаційного суспільства	2	
	2.2. Становлення і розвиток глобального інформаційного суспільства	2	
Тема 3. Інформаційні ресурси та інформаційні потреби	3. Інформаційні ресурси та інформаційні потреби	2	
Тема 4. Технології міжнародної інформації	4. Технології міжнародної інформації	2	
Тема 5. Добування й обробка документів міжнародної інформації	5. Добування й обробка документів міжнародної інформації	2	
Модуль 2. Міжнародна інформаційно-аналітична діяльність			
Тема 6. Міжнародна інформаційна діяльність	6. Міжнародна інформаційна діяльність	2	2

Тема 7. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародному праві	7. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародному праві	2	
Тема 8. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	8. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	2	
Тема 9. Інформаційні війни	9.1. Інформаційна війна як феномен інформаційного суспільства 9.2. Види інформаційних війн в сучасному світі	2	
Тема 10. Інформаційна безпека	10. Інформаційна безпека	2	
Усього		24	4

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Загальна теорія інформації			
Тема 1. Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації	1. Міжнародна інформація як складова глобальної комунікації	2	2
Тема 2. Інформаційне суспільство	2. Інформаційне суспільство	2	
Тема 3. Інформаційні ресурси та інформаційні потреби	3.1. Інформаційні ресурси: поняття та класифікація	2	2
	3.2. Інформаційні потреби: сутність, види, динаміка, основні методи дослідження	2	
Тема 4. Технології міжнародної інформації	4. Технології міжнародної інформації	2	
Тема 5. Добування й обробка документів міжнародної інформації	5. Добування й обробка документів міжнародної інформації	2	
Модуль 2. Міжнародна інформаційно-аналітична діяльність			
Тема 6. Міжнародна інформаційна діяльність	6. Міжнародна інформаційна діяльність	2	2

Тема 7. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародному праві	7. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародному праві	2	
Тема 8. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	8. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	2	
Тема 9. Інформаційні війни	9.1. Інформаційна війна як феномен інформаційного суспільства	2	
	9.2. Види інформаційних війн в сучасному світі	2	
Тема 10. Інформаційна безпека	10.1. Інформаційна безпека країни: поняття та сутність	2	2
	10.2. Розвиток національних інформаційних ресурсів, інформаційної інфраструктури, інформаційних потоків, нормативно-законодавчої бази як складових інформаційного простору України	2	
Усього		26	8

6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародна інформація» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів, як:

- усне або письмове експрес-опитування,
- презентація проблемних питань семінару за завданням викладача,
- виконання контрольних робіт,
- вирішення тестових завдань,
- захист реферату за ініціативи студента тощо.

У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п'ятибалльною шкалою (0, 2, 3, 4, 5). За результатами практичних занять із кожного з двох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів

(максимальна оцінка за кожен модуль – **15** балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (опрацювання наукової літератури; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей у збірники наукових праць, підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Робота є індивідуальною, а отже співавторство не допускається. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та недопущення plagiatu. Максимальна кількість балів за *самостійну роботу* – **10**.

Формою підсумкового контролю знань студентів з дисципліни є **іспит**. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить **60**. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить **25** балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль		Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Іспит	
Модуль №1	Модуль № 2	max 15	max 10	max 60
				max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Міжнародна інформація»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії(за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.

студента	9	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабко володіє матеріалом.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабко володіє матеріалом роботи.
	Min 0–5	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
	Max 60	<p>1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.</p>
Іспит	55	<p>1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	50	<p>1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення</p>

	наїсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Міжнародна інформація» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-балльною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задоволяє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	2	0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти:

- Закон України «Про інформацію», 1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
- Закон України «Про інформаційні агентства», 1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80#Text>

3. Закон України «Про доступ до публічної інформації», 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
4. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text
5. Договір про Європейський Союз, 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
6. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>
7. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, 1994 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_012

7.2. Література

Основна література:

1. Боднар І.Р. Міжнародна інформація: підручник / Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 343 с.
2. Інформаційна безпека: навч. посіб. / Ю. Я. Бобало [та ін.] ; за заг. ред. д-ра техн. наук, проф. Ю. Я. Бобала та д-ра техн. наук, доц. І. В. Горбатого; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 573, [4] с.
3. Інформаційна безпека та інформаційні технології: монографія / [Г.В. Альошин та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка. Харків: ДІСА ПЛЮС, 2019. 321 с.
4. Кіслов Д.В. Інформаційні війни: монографія / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ, 2013. 300 с.
5. Кудрявцева С.П., Колос В.В. Міжнародна інформація: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид. Київ: Слово, 2008. 400 с.
6. Курбан О.В. Інформаційні війни у соціальних он-лайн-мережах: [монографія] / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2017. 392 с.
7. Лизанчук В.В. Інформаційна безпека України: теорія і практика: підручник / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Львів. шк. журналістики. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 725 с.
8. Міжнародна інформація: навч. посіб. / М.П. Требін, І.О. Поліщук, Н.П. Осипова та ін.; за ред. М.П. Требіна. Харків: Право, 2014. 336 с.
9. Міжнародна інформація: терміни і коментарі: навч. посіб. / Є.А. Макаренко [та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, [Ін-т міжнар. відносин]. Київ: Центр вільної преси, 2016. 518 с.
10. Рижук О.М. Інформаційна безпека України в умовах глобалізаційних викликів та гібридної війни: монографія / за ред. Бебика В. М.; Відкр. міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». Київ: Університет «Україна», 2019. 177 с.

Додаткова література:

1. Анісімова О.М., Кирилишен Я.В., Остапенко А.В. Інформаційне суспільство: навч. посіб. / Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Ф-т математики та інформ. технологій, Каф. інформ. систем упр. 2-ге вид., допов. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2016. 201 с.
2. Білоусов О.С. Інформаційне суспільство в сучасній Україні: тенденції розвитку: монографія / Одес. нац. політехн. ун-т. Одеса: Гельветика, 2015. 359 с.
3. Гондюл В.П., Рижков М.М., Андреєва О.М. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ, 2009. 383 с.
4. Зовнішньополітичні комунікативні технології: підруч. для студентів ВНЗ, які навчаються за напрямом підгот. «Міжнародна інформація» / С.А. Макаренко, М.М. Рижков, Н.О. Піпченко та ін.; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Центр вільної преси, 2016. 415 с.
5. Інформаційна безпека держави: підручник: в 2 т. / В. М. Петрик [та ін.]; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В.В. Остроухова; Нац. акад. Служби безпеки України, Ін-т спец. зв'язку та захисту інформації НТУУ «КПІ». Київ: Книжкова палата України, 2016. Т. 1. 264 с.; Т. 2. 328 с.
6. Інформаційна війна і національна безпека: монографія / П.П. Ткачук [та ін.]. Львів: Акад. сухопут. військ, 2015. 264 с.
7. Інформаційне суспільство в світі та Україні: проблеми становлення та закономірності розвитку: колект. монографія / [Ажажа М. А. та ін. ; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. Г. Воронкової]; Запоріз. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 283 с.
8. Картунов О.В., Маруховський О.О. Інформаційне суспільство: аналіз політичних аспектів зарубіжних концепцій: монографія / за заг. ред. Картунова О.В.; Ун-т економіки та права «КРОК». Київ: Ун-т економіки та права «КРОК», 2012. 343 с.
9. Пасмор Ю. В. Інформаційні потреби науковців у галузі права в контексті соціальних комунікацій. *Вісник Харківської державної академії культури*. 2010. Вип. 31. С. 216-223.
10. Пилипчук В.Г., Дзьобань О.П. Інформаційне суспільство: філософсько-правовий вимір: монографія / НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. Ужгород: ІВА, 2014. 282 с.
11. Політична енциклопедія / редкол.: Ю.Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови). Київ: Парлам. вид-во, 2011. 808 с.
12. Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л.М. Герасіна, В.Л.Погрібна, І.О.Поліщук та ін.; за ред. М.П. Требіна. Харків: Право, 2015. 816 с.
13. Політологія: підручник / М.П. Требін, Л.М. Герасіна, І.О. Поліщук та ін.; за ред. М.П.Требіна. Харків: Право, 2013. 416 с.
14. Сенченко М.І. Латентна світова інформаційна війна. Київ: Стебеляк, 2014. 382, [1] с.

15. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика: навч. посіб. / М.П. Требін, Л.М. Герасіна, В.Л. Погрібна та ін.; за ред. М.П. Требіна. Харків: Право, 2016. 540 с.

16. Требін М.П. Війни інформаційного суспільства: теоретико-методологічний аналіз. *Філософія і сучасність: Науково-теоретичний і практичний журнал* / За ред.. професора С.М. Пазиніча. Харків: Харківська державна академія дизайну і мистецтв, 2010. Вип. № 4. С.79-92.

17. Требін М.П. Феномен «інформаційної війни» в інформаційному суспільстві. *Інформаційне суспільство і держава: проблеми взаємодії на сучасному етапі*: зб. наук. ст. та тез наук. повід. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 26 жовтня 2012 р. / редкол.: С.Г. Серьогіна, В.Г. Пилипчук, І.В. Яковюк. Харків: НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування, 2012. С. 36-39.

18. Требін М.П. Феномен інформаційної війни у світі, що глобалізується. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2013. № 2 (16). С.188-198.

19. Требін М.П. Людина в інформаційному суспільстві. *Проблеми інформаційного суспільства: соціально-правовий аналіз*: Збірник наукових статей та тез наукових повідомлень за матеріалами Круглого столу, м. Полтава, 28 лютого 2013 р. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2013. С. 119-123.

20. Требін М.П. Інформація у системі міжнародних відносин. *Сучасний політичний процес: стан та перспективи розвитку: Матеріали міжнародної науково-теоретичної конференції (XXVI Харківські політологічні читання)*. – Харків: ХАП, НУ «ЮАУ імені Ярослава Мудрого», НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України, 2013. С.137-140.

21. Требін М.П. Концептуалізація феномену інформаційного суспільства. *Безпекове інноваційне суспільство: взаємодія у сфері правової освіти та правового виховання: міжнар. інтернет-конф., 25 трав. 2016 р.* / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку Нац. акад. прав. наук України, Наук. б-ка. Харків, 2016. URL: <http://conf.nlu.edu.ua/bis-2016/index>

22. Требін М.П. Інформація як зброя у «гібридній» війні. *Політичні та правові дисонанси в сучасних українських реаліях*: зб. матеріалів XXX Харк. політол. читань (м. Харків, 16 черв. 2017 р.). Харків; Право, 2017. С. 70-75.

23. Требін М.П. Закони і принципи інформаційно-психологічного протиборства як складової «гібридної» війни. *Сучасна війна: гуманітарний аспект. Науково-практична конференція Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, 31 травня – 1 червня 2018 року: тези доповідей*. Харків: ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2018. С. 20-26.

24. Требін М.П., Чернишова Т.О. Теорія симулякрів та її реалізація в інформаційній війні. *Науковий семінар Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба «Інформаційна агресія*

Російської Федерації проти України»: тези доповідей, 12 грудня 2019 року. Харків: ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2019. С. 12-18.

25. Федороњко Н.І., Ролінська О.М. Міжнародна інформаційно-аналітична діяльність українських засобів масової інформації. *Молодий вчений.* 2017. № 11. С. 777-780.

7.3. Інтернет-ресурси:

1. Офіційний вебсайт ООН. URL: <https://UN.org>
2. Офіційний вебсайт НАТО. URL: <https://nato.int>
3. Офіційний вебсайт Європейського Союзу. URL: <https://europa.eu>
4. Офіційний вебсайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua>
5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Бібліотека конгресу США. URL: loc.gov
7. Британська бібліотека. URL: bl.uk

7.4. СЕНМК:

Стандартизований навчально-методичний комплекс кафедри соціології та політології (бібліотека НЮУ імені Ярослава Мудрого) URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=161:kafedra-socziologii-ta-politologii&Itemid=151

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів: Oxford Handbooks Online; Oxford Scholarship Online; Max Planck Encyclopedia of Public International Law; Oxford Constitutions of the World.

Доступ до інформації можливий на абонементі наукової літератури Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська, 84-А, 4 поверх), в залі періодичних видань (вул. Пушкінська, 84-А, 5 поверх), у філіях бібліотеки: № 1(вул. Динамівська, 4); № 2 (вул. Пушкінська, 106).